

MUZEJSKI VJESNIK

GLASILO MUZEJSKOG DRUŠTVA SJEVEROZAPADNE HRVATSKE

(Bjelovar, Čakovec, Čazma, Grabrovnica, Kalinovac, Koprivnica, Križevci, Kumrovec, Kutina, Sesvete, Trakošćan, Varaždin, Varaždinske Toplice, Veliki Tabor, Virje i Zelina)

TEHNIČKO UREDNIŠTVO

Stručni kolegij Gradskog muzeja Bjelovar

Glavni i odgovorni urednik: Goran Jakovljević

Tehnički urednik: Željko Vukčević

Uređivački kolegij: Goran Jakovljević (Bjelovar), Miroslav Klemm (Varaždin), Smiljka Marčec (Čakovec), Rastko Pražić (Kutina) i Antun Stišćak (Koprivnica)

Muzejski vjesnik izlazi jedanput godišnje. Rukopise ne honoriramo i ne vraćamo. Za sadržaj i lekturu tekstova odgovaraju autori.

Glasilu solidarno financiraju muzeji sjeverozapadne Hrvatske.

Nakladnik: Gradski muzej Bjelovar

Za nakladnika: Božidar Gerić

Tisak: COLORPRINT Bjelovar

Broj 13 - ožujak 1990.

God. XIII.

Naklada: 900 komada

Naslovna stranica: Keltski novac iz Ribnjačke kraj Bjelovara, 1. st. pr.n.e.

A-990/92

predmeta izloženih krađi, uništavanju i propadanju.

Danas zbirka nažalost samo stvara suvišan teret i brigu onima koji bi se o njoj trebali brinuti.

Osnovni uzrok ugroženosti zbirke nalazi se u njenom neprikladnom smještaju koji se, istina, nekoliko puta mijenjao, ali nikada nije pronalazeno dobro rješenje. Povremeno bi se o njoj raspravljalo na sastancima nekih kulturnih i društvenih institucija, gdje bi se lomila koplja o tome tko se o njoj treba brinuti pri čemu se nastojalo ovu "brigu natovariti na tuđa leđa". I uvijek je kao izgovor služio novac kojeg nema dovoljno da bi se osnovala Zavičajna zbirka (muzej).

Ostaje pitanje: Da li je Zavičajna zbirka kao takova potrebna i da li bi se time riješio

problem ovih predmeta?

Problem ove zbirke može se, smatram, riješiti na puno jednostavniji način nego što je osnivanje Zavičaje zbirke (muzeja). Jednostavno je potrebno pronaći i obezbijediti odgovarajuće prostorije s osiguranim neophodnim uvjetima za smještaj te zbirke gdje bi ona bila dostupna svakome tko ju želi razgledati i da se pronađe onaj tko se o njoj želi brinuti, a kome to neće predstavljati teret, već čast. Sve ovo ne iziskuje puno novaca koji je često puta izgovor i paravan za one bez sluha i sposobnosti.

Napomena:

1. Podatke o prikupljanju i radu na zavičajnoj zbirci dobila sam od voditelja Povijesne grupe OŠ "Dragica Kancijan" u Ludbregu, nastavnika Stjepana Belovića.

Ana BOBOVAC, Muzej Moslavine Kutina

Zavičajna muzejska zbirka u Garešnici

15. rujna 1989. godine u povodu Dana komune (obljetnica prvog oslobođenja Garešnice 1944. godine), otvorena je u zgradi Centra za kulturu i informiranje (koja među mještanima slovi kao muzej) stalna postava muzejske zavičajne zbirke pod nazivom "Kroz prošlost garešničkog kraja od najstarijih do današnjih dana", koja se sastoji od dvije cjeline: etnografskog i povijesnog dijela /sa arheologijom/.

Glavninu izložbenog prostora povijesne zbirke zauzima izložbeni materijal (fotografije i kopije dokumenata i u manjoj mjeri predmeti) iz vremena Narodnooslobodilačke borbe i socijalističke revolucije na području današnje općine Garešnica. Vremensko razdoblje koje obuhvaća ova postava proteže se od srednjeg neolita do 70-tih godina našeg stoljeća.

Garešničko područje je bilo naseljeno već u neolitu i eneolitu: o čemu svjedoče ostaci materijalne kulture sa arheoloških lokaliteta Tomašica - Ravnice, Tomašica - Berek, Kaniška Iva i Velika Mlinska.

Hercegovac je značajno antičko nalazište (B1 - 2. st. n. e.) sa bogatim ostacima arhitektonskog materijala.

Garešničko područje je bogato srednjovjekovnim objektima tipa fortifikacije (Veliki Zdenci, Bršljenovac, Tomašica - Gradište, Sokolovac, Trnovitički Popovac - Šašar grad), među kojima se svojom očuvanošću i značenjem ističe Garić Grad.

Od vremena nadiranja Turaka pa do početka 20. stoljeća potpuno se izmijenila demografska slika garešničkog područja. Starosjedilačko stanovništvo je pobjeglo, a ponovno naseljavanje opustošenih krajeva započinje formiranjem Vojne Krajine, čiji sastavni dio je bilo i garešničko područje.

U drugoj polovici 19. stoljeća Garešnica se razvija kao kotarsko mjesto i značajno obrtničko središte.

Iako je ovo pretežno poljoprivredni kraj, početkom 20. stoljeća počinju se razvijati i neke industrije: drvna (Brestovac), mljekarska (Veliki

Dio postava povijesnog dijela Zavičajne muzejske zbirke u Garešnici

Zdenci) i metalna (Hercegovac), koje će biti baza za poslijeratnu industrijalizaciju ovog područja. U vezi s tim razvija se radnički i komunistički pokret kao značajan faktor u političkom životu u međuratnom razdoblju.

Garešničko područje, kao dio šire Moslavačke regije imalo je značajno mjesto u razvoju Narodnooslobodilačke borbe i socijalističke revolucije. Gotovo tokom čitavog rata postojala

je široka slobodna teritorija sa centrom u Podgariću na kojoj su djelovali svi organi vlasti, društveno-političke organizacije, štabovi vojnih jedinica, partizanska bolnica itd. U znak sjećanja na poginule borce Moslavine podignut je u Podgariću veličanstven spomenik, rad Dušana Džamonje, koji je 9. rujna 1967. godine otkrio predsjednik Tito.

Vesna BULATOVIĆ, Etno-muzej Staro selo Kumrovec

Propagandni rad u Spomen parku Kumrovec, odnosno Muzeju "Staro selo"

Do prije dvije, tri godine u Spomen parku Kumrovec, odnosno u Muzeju Staro selo, nije se pridavala veća pažnja propagandi općenito, a u ovom slučaju muzejskoj propagandi. Razlozi za to su slijedeći: prirodni priliv posjetilaca u Kumrovec bio je dovoljno velik, da se smatralo

da nikakva "reklama" nije potrebna, a o nekakvom marketingu da se i ne govori. Također, smatralo se da nije niti "zgodno" da se reklamira Titovo rodno mjesto. Međutim, vremenom je priliv "mase posjetilaca" bitno smanjen, ali na naše zadovoljstvo povećan je